

**FEDERAȚIA NAȚIONALĂ
A ASOCIAȚIILOR DE PĂRINȚI - ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR
THE NATIONAL FEDERATION OF PARENTS ASSOCIATION
OF PRE-UNIVERSITY EDUCATION**

Nr. **04082020-1** din **04.08.2020**

Către: **Ministerul Educației și Cercetării**

În atenția: **Doamnei Ministru MONICA CRISTINA ANISIE,
Domnului Director General MARIAN ȘUȚĂ – Director Centrul
Național de Politici și Evaluare în Educație**

Referitor: **Noile modele de subiecte pentru Evaluarea Națională 2021**

**STIMATĂ DOAMNĂ MINISTRU,
STIMATE DOMNULE DIRECTOR GENERAL,**

Federația Națională a Asociațiilor de Părinți - Învățământ Preuniversitar înțelege rațiunea schimbării structurii subiectelor examenului de Evaluare Națională (EN) pentru absolvenții clasei a VIII-a, începând cu anul școlar 2020 – 2021, pentru disciplinele limba și literatura română și matematică și a luat act de această schimbare mai întâi prin OMEC nr. 3472 din 10 martie 2020, cu o zi înaintea suspendării cursurilor în școli, apoi prin modelul de subiect publicat în timpul vacanței de vară, în data de 24 iulie 2020, de CNPEE.

Schimbarea structurii subiectelor pentru disciplinele limba și literatura română și matematică ar fi justificată de faptul că elevii care vor absolvi clasa a VIII-a în iunie 2021 reprezintă prima generație care a urmat clasa pregătitoare și a avut parte de un traseu educațional diferit de al generațiilor anterioare, având o nouă programă școlară, cu noi competențe și noi conținuturi, dar ne exprimăm îngrijorarea că în anul premergător Evaluării Naționale elevii vor trebui să se adapteze noului model de subiect și să răspundă conform noului tip de barem de corectare, ținând cont că nu au fost niciodată testați și evaluați conform noului subiect, respectiv barem (nu au beneficiat nici măcar de simularea din clasa a VII-a).

În calitate de părinți, ne exprimăm însă îngrijorarea față de modalitatea în care elevii din actuala generație de clasa a VIII-a se pot pregăti eficient pentru a susține examenul de Evaluare Națională în condiții optime.

ROMÂNIA

București, str. Roșia Montana, nr. 41, sector 6

Adresă corespondență: str. Cuza Vodă, nr. 99 bis, Alexandria, Teleorman

Tel. 0736 614 918

Înțelegem că actuala echipă ministerială se află în situația de a face munca echipei ministeriale care a coordonat începerea clasei a V-a în anul 2017, atunci când se impunea ca ministerul educației să ofere părinților, copiilor și profesorilor modele de subiecte pentru finalul clasei a VIII-a.

În anul 2017, când această generație începea clasa a V-a cu noua programă școlară, nu au avut manuale câteva luni, ci un renumit „compendiu”. Pentru această generație, manualele au sosit, an de an, cu întârziere de câteva luni de la începerea școlii, chiar și acum, în clasa a VIII-a, fiind șanse foarte mari ca elevii să nu aibă manualele în primele săptămâni/luni de școală –ne referim la manuale care conțin informații conform noilor programe școlare modificate.

Punem în discuție oportunitatea introducerii începând cu această generație a noului model de examinare și am sintetizat îngrijorările elevilor, părinților și profesorilor referitoare la noile modele de subiecte pentru EN, astfel:

1. Dificultăți în pregătirea elevilor conform noilor modele

Noul model este în mare parte în conformitate cu programa, dar există semnale îngrijorătoare de la părinți și profesori din toată țara că această programă nu a fost abordată unitar de către toți profesorii, mai ales că începerea abilitării curriculare a acestora a fost demarată târziu, prin proiectul CRED. Tocmai de aceea, o mare parte a profesorilor au continuat să aplice teste construite pe baza unui algoritm anacronic, vizând competențe și conținuturi ce aparțineau vechii programe școlare, în timp ce alții au aplicat programa în uz, construind testele după modelul evaluărilor internaționale.

Este adevărat că modelul de subiect este construit în spiritul evaluărilor de la clasa a IV-a și a VI-a, dar aceste testări au fost dintotdeauna (până acum) ca o paranteză la ceea ce se întâmplă în școală, neavând finalitate și fiind ruptă de realitatea conținuturilor din programă. Nicio evaluare scrisă sau vreo lucrare scrisă semestrială susținute în clasele V-VII nu au fost concepute după modelul acestei evaluări sau, dacă totuși s-a întâmplat, au fost cazuri izolate. Nici măcar în clasa a VII-a, când ar fi putut face totuși cunoștință cu noile modele și cerințe pentru simularea EN, elevii nu au avut această șansă, deoarece simularea nu s-a susținut.

Copiii se pregăteau cu câteva ore înainte pentru acest tip de evaluare (de la clasa a IV-a și a VI-a), căreia nu i s-a acordat niciodată importanță deoarece nu avea nicio miză: lipsa notei și lipsa legăturii cu evaluarea de final de gimnaziu. Analiza rezultatelor și comunicarea acestora către părinți au fost la latitudinea cadrelor didactice. Este impropriu să afirmăm că evaluarea bilingvă construită după modelul PISA, de la clasa a VI-a este o pregătire pentru un examen ce urmează să se susțină peste doi ani.

FEDERAȚIA NAȚIONALĂ
A ASOCIAȚIILOR DE PĂRINȚI - ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR
THE NATIONAL FEDERATION of PARENTS ASSOCIATION
of PRE-UNIVERSITY EDUCATION

În consecință, la data începerii școlii, foarte mulți dintre elevii din clasa a VIII-a se vor confrunta pentru prima dată cu astfel de sarcini de evaluare. Este nevoie de timp pentru ca elevii să se poate obișnui cu noul model (să înțeleagă, să consolideze, să exerseze), în plus au de recuperat multe dintre conținuturile clasei a VII-a fără de care competențele specifice vizate de programă nu pot fi dezvoltate. Mai mult, programa de limba și literatura română pentru clasa a VIII-a se axează, în cazul domeniului LIMBĂ, pe conținuturi ce țin de sintaxa propoziției și a frazei, care nu pot fi abordate fără recuperarea conținuturilor referitoare la morfologie (pronumele, numeralul, interjecția etc.).

Ținând cont de contextul pandemic și preconizându-se că se va lucra în sistem hibrid sau în on-line în anul viitor școlar, perioada de timp pentru adaptarea copiilor la noile modele de subiecte va fi redusă deoarece, în viitorul an școlar, elevii trebuie să recupereze materia semestrului al II-lea din clasa a VII-a, să parcurgă materia clasei a VIII-a, inclusiv să recapituleze materia din toți anii de gimnaziu pentru examenul de EN, bineînțeles, la toate acestea adăugându-se și activitate pentru toate celelalte materii. Materia aferentă perioadei respective din semestrul al II-lea trebuie reluată într-un mod unitar pentru toți copiii.

Modul de lucru în on-line (școala de acasă) a pus în dificultate profesorii, elevii și părinții, atât prin noutate, prin lipsa echipamentelor electronice și a conexiunii la internet dar și prin lipsa reglementărilor unitare pentru profesori. Școala în on-line necesită mai mult timp pentru pregătirea lecțiilor de către profesori și a temelor de către elevi (fișiere de primit, descărcat, compatibilitatea fișiere-dispozitive, efectuarea temelor, trimiterea temelor copil-profesor, primirea răspunsului profesor-copil).

În on-line, capacitatea de concentrare a elevilor și de asimilare a materiei este mult diminuată, copiii consumând mai mult timp cu comunicarea digitală. Considerăm că ar fi necesară o metodologie unitară a predării și evaluării în on-line.

Apreciem efortul echipei ministeriale de a oferi șansa unui examen onest celor care au susținut evaluarea națională și bacalaureatul în anul 2020, generație care a avut parte de teste de antrenament (teste care erau concepute pe o structură deja cunoscută de ani de zile, spre deosebire de noile modele pentru EN 2021, concepute pe o structură nouă, cu care elevii nu au fost obișnuiți), teleșcoală, perioadă de pregătire cu profesorii, reducerea programei de examen prin eliminarea materiei de pe semestrul al II-lea clasa a VIII-a, atât la limba română cât și la matematică, fiind astfel creat un precedent. În virtutea **principiului nediscriminării**, avem aceleași așteptări în termeni de onestitate și **egalitate de șanse** și pentru cei care acum trec în clasa a VIII-a (mai ales că se preconizează o nouă perioadă de învățare în mediul on-line parțial sau total).

2. Notarea (punctarea) subiectelor

Subiectele de dificultate mai mare au un punctaj ridicat (chiar 30 de puncte). Automat, un copil mediu are șanse mari să obțină maxim nota 7, cu condiția să rezolve celelalte subiecte la punctaj maxim, impecabil, fără nici o greșeală. Destul de greu de crezut.

Într-adevăr trebuie făcută o departajare, dar subiectul dificil, care ar trebui să facă diferența (și care ar putea să fie chiar de nivel de olimpiadă) ar trebui să fie de 10- 15 puncte.

Riscăm ca anul viitor să avem foarte multe note sub 5 (dacă anul acesta, cu subiecte care au fost considerate ușoare și pe structuri arhicunoscute, aproape 25% dintre copii au obținut note sub 5, sunt șanse foarte mari ca pe viitor acest procent să crească).

3. Lipsa de realism între dimensiunea subiectului, multitudinea și diversitatea itemilor și durata probei

Solicităm ca noul model să fie pilotat oficial în școli din mediu urban și rural (ne întrebăm când va fi timp pentru această pilotare), pentru a identifica timpul necesar rezolvării cerințelor și eventuale dificultăți privind înțelegerea și abordarea subiectelor. Suntem îngrijorați că elevii nu vor avea timp să rezolve cerințele în timp util. Nu aducem ca argument doar ce au reușit sau nu să facă unii dintre copiii noștri cărora li s-a solicitat să răspundă la sarcinile de evaluare, ci și opiniile profesorilor de matematică și limba și literatura română care lucrează cu elevi aparținând categoriei de vârstă 13 – 15 ani. Este nevoie ca ministerul să aibă o abordare profesionistă, nu „părerii” de la diverși profesori de la școli de prestigiu sau „impresii” de la elevi.

La limba și literatura română, subiectul I și III presupun lecturi și relecturi succesive ale textelor-suport, iar cerințele ce presupun producerea de text impun utilizarea ciornei și rescrierea textului, activități cronofage de care trebuie ținut cont. Comparând dimensiunea textelor-suport, dimensiunea textelor produse de elevi și numărul de itemi din subiectele pentru evaluarea națională din 2020, respectiv 2021, se remarcă o discrepanță majoră, deși timpul alocat rezolvării este același. Pilotarea este un demers științific, metodic, profesionist care ar genera concluzii menite să calibreze subiectul.

Un alt aspect care ar trebui avut în vedere este formatul testului. Varianta broșură, aleasă probabil pentru a facilita răspunsul elevilor, are o vulnerabilitate legată de spațiul alocat răspunsurilor. În cazul în care elevul formulează un răspuns greșit, pe care îl va tăia cu o linie, nu va mai avea unde să scrie noul răspuns. Prin urmare, pilotarea modelului ar putea identifica și alte vulnerabilități ale formatului, ceea ce va putea duce la identificarea unor soluții în timp util.

4. Inadecvarea la programa școlară și la programa pentru Evaluarea Națională la limba și literatura română

Conform Anexei 1 a OMEC nr. 3472/2020, „subiectele de limba și literatura română de la Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a evaluează competențele de receptare a mesajului scris de diverse tipuri, în scopuri diverse, de exprimare scrisă și de utilizare corectă, adecvată și eficientă a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse, precum și exprimarea identității lingvistice și culturale proprii în context național și internațional.

Structura subiectului are în vedere o nouă viziune, care valorifică procesele cognitive evaluate prin testările PIRLS și PISA, vizează modelul dezvoltării personale în receptarea textului literar și caracterul funcțional al componentei lingvistice, în conformitate cu profilul de formare a absolventului de gimnaziu și cu programa școlară sus-menționată.”

Prin urmare, modelul de subiect pentru evaluarea națională la limba și literatura română nu trebuie construit conform testărilor PIRLS și PISA, ci ar trebui să vizeze doar procesele cognitive evaluate prin aceste testări internaționale, de exemplu localizarea unor informații, selectarea informațiilor, analiză, evaluare, reflecție.

Pornind de la aceste precizări și de la Programa pentru disciplina Limba și literatura română pentru Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a (începând cu anul școlar 2020 – 2021), parte integrantă a Anexei 1, se constată că modelul de subiect pentru disciplina limba și literatura română publicat de CNPEE nu se află în toată concordanță cu aceasta, după cum urmează:

a. **Textul-suport utilizat la subiectul I**, dincolo de mediocritatea discursului, de caracterul clișeic și de inadecvările stilistice, este un text mixt, valorificat în testările PISA, dar inexistent în programele pentru limba și literatura română pentru clasele V – VIII sau în programa de limba și literatura română pentru evaluarea națională.

Conform documentelor elaborate de OECD (*Pisa 2018 Reading Literacy Framework*), textul mixt este definit ca un amestec între textul continuu și discontinuu, în care componentele se sprijină reciproc prin coerență și coeziune (de exemplu, text continuu care include un grafic sau un tabel etc.). În programa de limba și literatura română pentru clasele V – VIII (Anexa 2 la OMEN nr.3393/2017) se precizează că tipurile de texte abordate în cadrul orelor de limba și literatura română vor fi cele continue, discontinue și multimodale, acestea din urmă nefiind sinonime cu textele mixte.

**FEDERAȚIA NAȚIONALĂ
A ASOCIAȚIILOR DE PĂRINȚI - ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR
THE NATIONAL FEDERATION of PARENTS ASSOCIATION
of PRE-UNIVERSITY EDUCATION**

Mai mult, conform Anexei 1 din OMEC nr. 3472/2020, „textele-suport pot fi alese dintre următoarele texte literare (din literatura română și universală) și nonliterare/ficționale și nonficționale (text integral sau fragment), fără definirea conceptelor:

a1. texte continue (alcătuite din enunțuri organizate în paragrafe): poezii lirice și epice, proză clasică și contemporană, romane, romane grafice, piese de teatru; jurnale, jurnale de călătorie, memorii, scrisori, texte autobiografice; articole de opinie, eseuri, maxime și proverbe; instrucțiuni; e-mailuri, postări on-line; reportaje, știri; recenzii pe web ale unei cărți/cronici de film; regulamente; articole de popularizare a științei, instrucțiuni pentru derularea unui experiment;

a2. texte discontinue: tablă de materii/cuprins, liste, grafice, diagrame, tabele, calendare, articole din DEX; scheme; anunțuri, indexuri, glosare, cataloage;

a3. texte multimodale: manualul, benzile desenate, texte din enciclopedii ilustrate, reclame.”

Prin urmare, neîncadrându-se în categoriile mai sus, textul de la subiectul I depășește programa pentru Evaluarea Națională. Este un text mixt, nu un text multimodal (există un text continuu – despre pasiuni, un text discontinuu – diagrama, un text multimodal – imaginea 2, dar nu dintre cele precizate în programa școlară și în programa pentru evaluarea națională).

Atragem atenția că un text prost scris face ca răspunsurile elevilor să fie ezitante, iar fracturile de logică din text conduc la răspunsuri greșite (de ex. Pasiunea poate fi un hobby sau o profesie.).

b. Subiectul I, cerința 6 solicită explicarea relației dintre o ilustrație și text. Nicăieri în programa școlară pentru limba și literatura română nu se vorbește de lectura imaginii, ci de lectura textului multimodal. Imaginea este o reprezentare plastică a înfățișării unui obiect, persoane, peisaj din realitate, în timp ce textul multimodal combină două sau mai multe sisteme semiotice: lingvistic, vizual, audio, gestual, spațial. Prin urmare, ar trebui folosit termenul din programă, nu un termen care nu se regăsește în aceasta. Mai mult, conform programei pentru evaluarea națională, textele multimodale care pot fi folosite sunt manualul, banda desenată, reclama, textul de enciclopedie ilustrată, acestea regăsindu-se și în programa de limba și literatura română pentru clasele V – VIII.

c. Subiectul I, cerința 7. Conform programelor de limba și literatura română pentru clasele V-VIII și pentru evaluarea națională, elevilor li se poate cere să redacteze texte de opinie sau texte argumentative, demonstrând competența de a argumenta punctele de vedere pe marginea a două sau mai multe texte de diverse tipuri, având în vedere posibilitatea unor

ROMÂNIA

București, str. Roșia Montana, nr. 41, sector 6

Adresă corespondență: str. Cuza Vodă, nr. 99 bis, Alexandria, Teleorman

Tel. 0736 614 918

F E D E R A Ț I A N A Ț I O N A L Ă
A ASOCIAȚIILOR DE PĂRINȚI - ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR
THE NATIONAL FEDERATION of PARENTS ASSOCIATION
of PRE-UNIVERSITY EDUCATION

interpretări multiple (programa pentru Evaluarea Națională) și este evident că este vorba de susținerea propriului punct de vedere (a se vedea competența specifică 3.1. – clasa a VIII-a: redactarea unui text complex, în care să-și exprime puncte de vedere argumentate, pe diverse teme sau cu referire la diverse texte citite). O sarcină de evaluare care solicită susținerea unui punct de vedere al altcuiva este aberantă, dincolo de faptul că se află în afara programelor școlare.

d. **Cerințele de la subiectul II**, care vizează domeniul limbii române, ar trebui să evalueze utilizarea corectă, adecvată și eficientă a limbii în procesul comunicării scrise și să renunțe la evaluarea cunoștințele. De exemplu, cerința 3 presupune memorarea definiției modului indicativ (nivel cognitiv inferior) și nu aplicarea conținutului într-o situație de comunicare (nivel cognitiv mediu). Exercițiul 8 este, în fond, o sarcină de redactare destul de complexă pentru două elemente de morfologie din clasa a V-a. Solicităm regândirea sarcinilor de evaluare pentru acest domeniu.

e. **Subiectul al III-lea** este, în aparență, o compunere care vizează înțelegerea și interpretarea unui text literar la prima vedere. Deși conform programei școlare elevii studiază (exersând strategii de comprehensiune și interpretare) 24 de texte literare și 10 nonliterare, modelul de subiect generează un dezechilibru, fiindcă două dintre cele trei texte-suport sunt nonliterare.

Subiectul al III-lea solicită elevilor elaborarea unei compuneri-hibrid, neexersată de ei și inexistentă în programa de limba și literatura română sau în cea pentru Evaluarea Națională. Conform acesteia, tipurile de texte posibile pentru sarcinile de redactare sunt: „a. scrisoarea, e-mailul, jurnalul; b. texte narative persoana I/a III-a, marcând momentele subiectului și circumstanțele: relatarea unor experiențe personale, narațiuni ficționale; c. texte descriptive: portretul, autoportretul, descrierea unui loc, a unei ființe reale și/sau imaginare, a unui obiect real/imaginar, a unui fenomen, a unei emoții; d. texte descriptive-narative: procese (de exemplu: un joc, un experiment științific simplu); e. texte explicative: definiții, scheme; f. interpretarea unor secvențe din texte citite, caracterizări ale personajelor, text de opinie, text argumentativ, jurnalul de călătorie/de activități zilnice, cererea; g. interviul”.

Tipul de compunere solicitat elevilor la subiectul III nu se regăsește în această listă. De-a lungul celor patru ani de gimnaziu, elevii exersează redactarea unor tipuri diverse de compuneri, simple sau complexe, dar nu texte în care metatextul să interfereze cu relatarea unor experiențe personale, ceea ce ar duce la un amestec hilar de registre stilistice. Firesc este ca evaluarea națională, chiar dacă valorifică procesele cognitive evaluate prin testările PIRLS și PISA, să respecte programa implementată în școala românească.

**FEDERAȚIA NAȚIONALĂ
A ASOCIAȚIILOR DE PĂRINȚI - ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR
THE NATIONAL FEDERATION of PARENTS ASSOCIATION
of PRE-UNIVERSITY EDUCATION**

Preambulul cerinței de la subiectul III nu face decât să creeze confuzie și să consume din timpul alocat elaborării răspunsului. Elevului i se prezintă o situație imaginată (o dezbatere în spațiul clasei), i se oferă câteva cuvinte-cheie (probabil ale dezbaterii, fiindcă ale textului-suport nu pot fi), câteva idei poetice și o posibilă semnificație a poeziei, impunându-i-se astfel o direcție de interpretare, în buna manieră a abordării literaturii în perioada comunistă, dar nici cuvintele-cheie, nici ideile poetice și nici semnificația textului nu sunt valorificate în reperele formulate.

Formularea cerinței direcționează elevul spre un anumit tip de compunere: „Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, despre **iubirea pentru natură**”, precizându-i-se că va valorifica atât textul lui Nicolae Labiș, cât și cunoștințele (fără să se precizeze de ce natură) și experiențele sale.

Reperetele care ar trebui să ajute elevul în elaborarea compunerii propun de fapt raportarea la text (baremul este în neconcordanță cu ele) și realizarea unei corelații între o idee din text și o experiență din viața sa sau o idee dintr-o altă operă artistică (conjunția disjunctivă *sau* înlocuiește acum conjunția copulativă *și* din cerința principală: *cunoștințele și experiențele*).

Baremul nu este în concordanță cu reperetele, ceea ce are ca efect o evaluare defectuoasă, generatoare de frustrări.

a. Astfel, dacă elevului i se cere, conform primului reper, să prezinte lumea descrisă în text, iar acesta, demonstrând că receptează corect cerința, va face întocmai, în urma aplicării baremului ar putea obține zero puncte. Prin barem se punctează altceva, și anume dezvoltarea ideilor date și corelarea ideilor respective cu detalii din text.

b. Aceeași problemă este și la reperul al treilea. Deși elevului i se cere să interpreteze o figură de stil pe care o consideră sugestivă pentru iubirea față de natură, răspunzând cerinței elevul ar putea obține nu șase, ci două puncte, deoarece baremul se îndepărtează de sarcina formulată, așa cum se poate observa mai jos, în secvențele marcate prin subliniere. Un epitet, de exemplu, nu se încarcă neapărat cu sensuri multiple, iar cerința nu solicită acest lucru, așa cum nici precizarea emoției transmise sau prin prezentarea modului subiectiv a reflectării lumii nu erau precizate.

- *numirea unei figuri de stil selectate corect din text – 1 punct;*

- *interpretarea figurii de stil selectate (interpretare adecvată și nuanțată, care să conțină: sensurile multiple ale figurii – 2 puncte, prezentarea unui sens al figurii – 1 punct, parafrizarea figurii de stil – 0 puncte;*

**FEDERAȚIA NAȚIONALĂ
A ASOCIAȚIILOR DE PĂRINȚI - ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR
THE NATIONAL FEDERATION of PARENTS ASSOCIATION
of PRE-UNIVERSITY EDUCATION**

- emoția/sentimentul transmis și imaginea creată prin limbaj – 1 punct, lipsa de referire la emoție/sentiment sau la imaginea creată – 0 puncte;

- prezentarea adecvată a modului subiectiv în care autorul prezintă lumea prin limbajul figurat – 2 punct; prezentarea parțial adecvată a modului subiectiv în care autorul prezintă lumea prin limbajul figurat – 1 punct; reluarea simplistă a ideilor din text – 0 puncte; interpretare irelevantă, precizarea unor semnificații decontextualizate – 0 puncte.

c. Ultimul reper solicită realizarea unei corelații a unei idei din textul dat cu o experiență din viața elevului sau cu o idee dintr-o altă operă artistică, dar baremul punctează „legătura dintre exemple (deși nu este clar despre ce exemple este vorba): 2 puncte și compararea celor două idei, prin prezentarea unei asemănări sau a unei deosebiri: 2 puncte. Astfel, dacă elevul a ales să realizeze o corelație dintre o idee poetică și o idee dintr-o altă creație artistică, nu primește decât două puncte din cele patru, fiindcă deși în cerință este folosit disjunctivul *sau*, baremul este construit ca și cum ar fi fost utilizat copulativul *și*.

Ceea ce s-a ignorat în acest model este că elevii care vor finaliza cursurile gimnaziale în 2021 au fost învățați că trebuie să respecte etapele scrierii: plan, ciornă, revizuire, rescriere (conform precizărilor din programa școlară pentru limba și literatura română, care pune accent pe etapele scrierii). Prin urmare, trebuie luat în calcul timpul alocat acestor etape, mai ales că subiectul III vizează competențe specifice 2.1. Redactarea unui rezumat sau a unui text, simplu sau complex, având în vedere etapele procesului de scriere și structurile specifice, pentru a comunica idei și informații sau pentru a relata experiențe trăite sau imaginate. Termenul „complex” din formularea competenței nu trebuie considerat sinonim cu „mixt” (metatext + experiențe personale).

Este evident că nu se poate pretinde unui elev de clasa a VIII-a să redacteze un text fără să alocă timp elaborării planului, ciornei, revizuirii și apoi rescrierii.

Referitor la subiectele de matematica, aprecierile profesorilor din domeniu sunt că s-a pus un accent mai mare pe geometrie față de subiectele din anii precedenți, că timpul de două ore este insuficient pentru rezolvarea cerințelor din modelul de subiect. Există îngrijorări privind recuperarea materiei semestrului al II-lea din clasa a VII-a și predarea în on-line a geometriei de clasa a VIII-a, în contextul în care școala s-ar putea desfășura parțial sau total on-line. Generația care a susținut EN în 2020, în contextul învățământului on-line, a beneficiat de eliminarea materiei aferentă semestrului al II-lea.

Analiza de mai sus, asupra modelului de subiecte și a baremului propuse ca model pentru EN 2021, a fost făcută în colaborare cu unele cadre didactice părinți, membre ale FNAP-IP.

Prin urmare, solicităm MEC și CNPEE următoarele:

- necesitatea elaborării urgente, până la începutul lunii septembrie, a minim 5 teste de antrenament (cu baremele aferente), astfel încât atât elevii, cât și profesorii și părinții să aibă o imagine mai clară asupra modului de construire a subiectului;
 - pentru vechile modele, atât profesorii, cât și copiii, aveau la dispoziție testele date în anii precedenți (accesibile pe site-ul ministerului), dar și culegeri de teste de la diverse edituri;
 - plecăm de la premisa că nu toți copiii au posibilitatea financiară de a achiziționa eventualele culegeri de teste ce vor apărea, așa că se impune ca ministerul să ofere urgent cât mai multe teste după noul model. În niciunul din manualele actuale nu se găsesc teste după noua structură. Există teste la sfârșit de capitol, dar ele nu sunt structurate conform noilor cerințe. În conformitate cu **principiul egalității de șanse**, este necesar ca toți copiii să aibă acces la un set de teste disponibil on-line;
- matricea de specificație a fiecărui test de antrenament, care să conțină asocierea fiecărui item cu competența specifică din programa pentru evaluarea națională și cu conținutul din programă;
- un material explicativ referitor la viziunea care a stat la baza construirii modelului de subiect și a modului de aplicare a baremului;
- formularea cerințelor în termeni clari, specifici, fără nuanțe sau exprimări academice ce pot pune în dificultate copiii și nu sunt în spiritul testelor PISA;
- bareme de corectare realiste, conform competențelor dobândite și a capacității de înțelegere a vârstei copiilor;
- **revizuirea modelului de subiect pentru Evaluarea Națională 2021 și conceperea unor subiecte „de tranziție”, care să facă trecerea între vechile modele și modelele la care se dorește să se ajungă, de așa manieră încât să se poată adapta pe parcursul unui an școlar, în care, pe lângă materiile de evaluare, au și alte materii la care sunt examinați; calibrarea subiectului astfel încât să se caracterizeze prin validitate și fidelitate, respectarea, în elaborarea**

**FEDERAȚIA NAȚIONALĂ
A ASOCIAȚIILOR DE PĂRINȚI - ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR**
**THE NATIONAL FEDERATION of PARENTS ASSOCIATION
of PRE-UNIVERSITY EDUCATION**

acestui, a programelor școlare și evaluare competențele dezvoltate pe parcursul celor patru ani de gimnaziu prin intermediul conținuturilor din programa în uz, precum și formularea clară și accesibilă a textelor și cerințelor;

- reducerea programei pentru Evaluarea Națională 2021, ținând cont de continuitatea materiei în liceu, de faptul că semestrul al II-lea al clasei a VII-a s-a desfășurat on-line, cu mari lacune privind predarea și asimilarea materiei, a necesității recuperării materiei clasei a VII-a, a conținutului stufos al programei de clasa a VIII-a, care s-ar putea desfășura tot on-line și nu în ultimul rând a **egalității de șanse și a nediscriminării** față de generația precedentă care a beneficiat de scutirea materiei aferentă semestrului 2, tocmai din considerentul învățământului on-line;

- renunțarea la formatul tip broșură, care, prin numărul mare de pagini, are un impact psihologic negativ asupra copiilor, dat fiind faptul că nici la școală, pe parcursul anilor de gimnaziu, dar nici la olimpiadele școlare nu s-a abordat această variantă de examinare – pot ajunge în criză de timp și la descurajare văzând numărul mare de pagini;

- pilotarea modelelor la clasa a VIII-a, în toate școlile și transmiterea oficială a feed-back-ului dat de profesori, elevi, părinți către MEC, prin ISJ-uri;

- cursuri de formare profesională pentru cadrele didactice care vor participa la corectarea lucrărilor de evaluare națională;

- emisiuni de tip Teleșcoală centrate pe formarea competențelor specifice;

- fiecare elev trebuie să aibă la dispoziție un dispozitiv electronic și acces la internet, lucru care încă nu este realizat faptic, legea prin care Ministerul Educației și Cercetării asigură fiecărui elev sau cadru didactic, la cerere, un laptop sau o tabletă, conectate la internet fiind promulgată.

Vă adresăm rugămintea să dispuneți consemnarea, înregistrarea și arhivarea prezentelor propuneri.

**PREȘEDINTE FNAP – IP,
Iulian CRISTACHE**

ROMÂNIA

București, str. Roșia Montana, nr. 41, sector 6

Adresă corespondență: str. Cuza Vodă, nr. 99 bis, Alexandria, Teleorman

Tel. 0736 614 918